

Enerji sektörü deprem sınavını başarıyla geçti

Deprem'in yıkıma sebep olduğu 11 il, başta rüzgar enerjisi santralleri olmak üzere dikkate değer büyüklükte yenilenebilir enerji yatırımlarına ev sahipliği yapıyor. 11 ilde devrede olan 2 bin 700 MW kurulu gücünde santral, üretimlerini kesintisiz sürdürdü

ENERJİ kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve ithal kaynaklara bağımlılığın azaltılmasının Türkiye için ne kadar hayati önem taşıdığı, Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremlerde anlaşıldı. 6 Şubat günü yaşanan ikinci depremin tam merkez üssünde yer alan Afşin-Elbistan Termik Santralleri'ndeki hasar nedeniyle bin 440 ve bin 360 MW kurulu gücündeki üretimin saniyeler içinde devreden çıkmasına rağmen, deprem etkisi dışında kalan illerde herhangi bir elektrik kesintisi yaşanmadı. Türkiye'nin elektrik enerjisi kurulu gücünün yaklaşık yüzde 2'sine karşılık gelen 2 bin 800 MW'lık üretim duruşa geçerken, Türkiye'nin enerji kaynaklarını çeşitlendirmedeki başarısının ne kadar önemli olduğu da görülmüş oldu.

11 İLDE 2.700 MW KURULU GÜÇ

Deprem'in yıkıma sebep olduğu 11 il, başta rüzgar enerjisi santralleri olmak üzere dikkate değer büyüklükte yenilenebilir enerji yatırımlarına ev sahipliği yapıyor. Deprem sırasında 11 ilde devrede olan 963 MW RES, bin 736 MW GES olmak üzere toplam 2 bin 700 MW kurulu gücünde santral, üretimlerini kesintisiz sürdürdü. Çatısı yıkılan birkaç fabrika binası dışında, yenilenebilir enerji santrallerinde devreden çıkma durumu gözlemlenmedi. Enerjide ithal kaynaklara bağımlılık, deprem gibi kitlesel paniğin yaşandığı; liman, karayolu ve otoyolların zarar görebildiği olağanüstü durumlarda ülkeler için önemli bir risk unsuru oluyor. Enerjinin temiz kaynaklardan sağlanması kadar, yerli

ve sürdürülebilir olması da bağımlılığı azaltarak tedarik konusunda daha esnek olunmasını sağlıyor.

YATIRIM ORTAMI NE DURUMDA

Türkiye'nin son 15 yılda temiz enerji kurulu gücünü artırmadaki temel motivasyon, kısa adı YEKDEM olan Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması olmuştur. Ancak 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren, pandemi nedeniyle 30 Haziran 2021'e uzatılan YEKDEM'in içeriği ve kapsamı, o tarihten sonra TL bazlı alım garantilerine dönüştüğü için pek çok yemiz enerji türü için yatırım ortamı cazip olmaktan çıkmış durumda. 2022 sonu itibarıyla Türkiye genelinde YEKDEM kapsamında üretim yapan

Yenilenebilir ve temiz enerji kaynaklarında son 15 yılda çok önemli başarılarla imza atan Türkiye'nin Şubat 2022 itibarıyla 104 bin MW seviyesinde ulaşan kurulu gücü içinde yenilenebilir enerji kaynaklarının payı yüzde 24 seviyesinde bulunuyor. Bu kurulu güç içerisinde bugün yer almayan, ancak yakın gelecekte önemli ölçekte yatırım yapılması öngörülen denizüstü rüzgar enerjisi, yeşil hidrojen ve dalga enerjisi de düşünüldüğünde Türkiye, bu alanda dünyanın en önde gelen temiz enerji üreticilerinden birisi olacak

Serkan Aksiyek

TÜRKİYE NE YAPMALI

DOĞALGAZ ve kömür gibi hidrokarbon kaynaklı elektrik üretiminin payını çok daha hızla şekilde azaltılmalı. Hidroelektrik, rüzgar, güneş, jeotermal ve biyokütleden oluşan yenilenebilir kaynakların payı en az yüzde 75 seviyesine çıkarılmalı. Enerjide tedarik güvenliği ve kaynak çeşitliliğinin Türkiye için gerçek bir beka sorunu olduğu anlaşılmalı ve politikalar bu bakış açısı üzerine inşa edilmeli.

TÜRKİYE'NİN TEMİZ ENERJİ KURULU GÜCÜ

GÜNEŞ ENERJİSİ: 9 bin 353 adet güneş enerjisi santrali (GES) var. Bu santrallerin 9 bin 315'i ise lisanssız santrallerden oluşuyor. Toplam kurulu güç, 9 bin 425 MW.

RÜZGAR ENERJİSİ: Elektrik üreten 358 rüzgar enerjisi santrali (RES) var. Bu santrallerin 85'i de lisanssız santrallerinden oluşuyor. Toplam kurulu güç ise 11 bin 396 MW.

JEOTERMAL ENERJİ: 63 adet jeotermal enerji santrali (JES) var. Bu santrallerin tamamı lisanslı elektrik üretim santrali olarak faaliyet gösteriyor. Toplam kurulu güçleri de bin 1691 MW.

BIYOKÜTLE ENERJİSİ: 384 adet biyokütle enerji santrali (BES) var. Bu santrallerin 58'i lisanssız biyokütle elektrik üretim santrali olarak faaliyet gösteriyor.

UYGARLIĞIN YENİ ENERJİSİ YEŞİL HİDROJEN

SON yıllarda kullanımı giderek artan elektrikli otomobillerin batarya ekipmanlarında ithalata bağımlı bir üretim modelinin sürdürülebilir olması mümkün değil. Başta lityum olmak üzere, batarya sistemlerinde hammadde olarak kullanılan kıymetli emtiaların fiyat ve tedarik döngüsü, ülkelere "Petrolde kaçarken bir başka ithalat bağımlılığına mı düşüyoruz?" sorusunu sorduruyor. Bu noktada sadece suyu kaynak olarak kullanan ve emisyonu yine sadece su olan bir enerji kaynağı olan yeşil hidrojen, tüm gelişmiş ülkelerin gündeminde. Yeşil hidrojenin ulaşım araçlarında yakıt olarak kullanılmasında hızla yol alınıyor. Geçen yıl Almanya'da yeşil hidrojenle çalışan tren ve ağır vasıtaların sayısında dikkat çeken bir artış yaşanmıştı. Çin ise bu yıl 18 Ocak'ta, ilk hidrojen treni Chengdu şehrinde sefere koydu. Sıfır emisyonlu bu trende bir hidrojen yakıt hücresi ve süper kapasitör bulunuyor. Hidrojen yakıt hücrelerinde enerji, hidrojen ve oksijenin elektrokimyasal reaksiyonu ile üretilirken, bu reaksiyonun tek yan ürünü su oluyor. Bu reaksiyon süreci sadece temiz değil, aynı zamanda kararlı bir enerji kaynağı ve çok az göürütü üretiliyor. Tren, 600 km batarya ömrüne sahip ve saatte 160 km hıza ulaşabiliyor. Şarj edilmeden 500 km gidip gelebiliyor. Tren günde bir sefer yaparak karbondioksit salımlım yılda 10 bin kilonun üzerinde azaltabiliyor. Hidrojen yolu treni, Çin'in hidrojen enerji sektörünün büyümesini teşvik etme planının bir parçası. Çin Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu ile Ulusal Enerji İdaresi'nin planına göre 2025 yılına kadar yaklaşık 50 bin hidrojen yakıt hücreli araç yollarda olacak. Yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak üretilen hidrojen enerjisi 'yeşil hidrojen' olarak adlandırılıyor. Çin'in 2025 yılında yıllık 'yeşil hidrojen' üretimi 100 bin tondan 200 bin tona çıkacak.

bin 34 yenilenebilir enerji santrali bulunuyor. İlk YEKDEM döneminde devreye giren yenilenebilir enerji santrallerinin sayısı 10 yıllık teşvik dönemlerini tamamlıyor. Teşvik sisteminden çıkan santrallerin yerine yeni projelerin devreye alınmaları büyük önem taşıyor.

YEKDEM GÜNCELLEMESİ YOLDA

Enerjide sürdürülebilir başarmın yakalanması için teşvik sürelerini tamamlayarak sistemden çıkan santrallerin yerine, daha fazlasının kurulmasına devreye alınması gerekiyor. Bugün TL bazlı YEKDEM sisteminde sınırlı ölçüde eskalasyona girmekle birlikte; hidroelektrik santralleri için kilovatsaat başına 40 kuruş, rüzgar ve güneş enerjisi santralleri için 32 kuruş, jeotermal enerji santralleri için 54 kuruş alım garantisi veriliyor. Bu alım fiyatları, yatırım maliyeti rüzgar enerjisine göre 3,5-4 kat daha fazla olan jeotermal enerji santral yatırımlarını ise cazip olmaktan çıkarıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, YEKDEM kapsamında uygulanan alım fiyatlarında yapacağı güncellemeyi birkaç hafta

içerisinde açıklayacak. Fiyat güncellemesinde günün koşulları, yeni maliyetler, uygulama sonuçları ve tüketicilerin katlanabileceği maliyetler gibi etkenler dikkate alınacak. Bu şekilde tüm yenilenebilir enerji kaynaklarında yeni bir yatırım ivmesi oluşturulması hedefleniyor.

BAŞIMIZ SAĞ OLSUN TÜRKİYE'M!

6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkezli meydana gelen iki büyük deprem tüm halkımızı derinden yaraladı.

Hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Deprem sonrasında oluşan dayanışma ruhunu koruyarak ülkemizin hak ettiği güzel günlere ulaşacağından şüphemiz yoktur.

RIDVAN
Kahramanmaraş
Belediye Başkanı Karakaya

GEÇMİŞ OLSUN TÜRKİYE GÜN BİRLİK OLMA GÜNÜ

Ülkemizi derinden sarsan deprem felaketinin getirdiği büyük yıkım ve yaşadığımız can kayıpları hepimizi derinden üzdü. Bu büyük afetin ardından birlik, beraberlik ve dayanışma bilinciyle yaralarımızı hızla sarmaya devam ediyoruz. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, tüm ülkemize sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Abdül BATUR
Mimar
Konak Belediye Başkanı

KONAK BELEDİYESİ